

woliński

WIESŁAW WOLIŃSKI

Wiesław Leonard Woliński urodził się 1 stycznia 1929 roku w Dąbrowie Górniczej. W latach 1942–1945 został przymuszony do pracy w niemieckim zakładzie przemysłowym. Po wyzwoleniu podjął pracę zarobkową oraz naukę w Gimnazjum i Liceum im. Waleriana Łukasińskiego. W 1948 roku rozpoczął studia na Wydziale Łączności Politechniki Warszawskiej. Pracę zawodową rozpoczął w 1951 roku w Zakładzie Elektroniki Państwowego Instytutu Telekomunikacyjnego oraz w Katedrze Radiotechniki Politechniki Warszawskiej. W latach 1953–1956 był zatrudniony kolejno w Zakładach Wytwórczych Lamp Elektrycznych oraz w Instytucie Łączności. W 1957 roku został ponownie zatrudniony w Politechnice Warszawskiej, w której pracował do przejścia na emeryturę w 1999 roku.

Dyplom inżyniera łączności uzyskał w 1952 roku, a tytuł magistra inżyniera łączności w 1955 roku, specjalizując się w zakresie elektroniki. Doktorat, którego promotorem był profesor Bohdan Paszkowski, obronił w 1964 roku. W 1968 roku uzyskał stopień doktora habilitowanego. Rada Państwa nadała mu tytuł profesora nadzwyczajnego w 1975 roku, a profesora zwyczajnego w 1989 roku. W 1991 roku został członkiem korespondentem, a w 2007 roku członkiem rzeczywistym Polskiej Akademii Nauk.

Głównymi kierunkami działalności naukowej Wiesława Z. Wolińskiego są: badania zjawisk podstawowych, technologia oraz zastosowania fotokatod półprzeźroczystych Ag-O-Cs; teoria i badania zjawisk podstawowych lase-

rów gazowych, ich konstrukcje i aplikacje; teoria i badania zjawisk podstawowych laserów ciała stałego (objętościowych, cienkowarstwowych i włóknowych), konstrukcje tych laserów i ich aplikacje.

Wiesław Z. Woliński jest autorem lub współautorem ponad 200 publikacji, w tym wielu o zasięgu międzynarodowym, oraz 15 patentów. Jest także autorem lub współautorem wielu prognoz, programów badań i raportów oraz edytorem 13 tomów „Proc. SPIE” wydanych w USA. Wyniki badań prowadzonych pod jego kierunkiem pozwoliły na opracowanie wielu unikatowych przyrządów elektronowych i urządzeń dla uczelni, instytutów resortowych i Polskiej Akademii Nauk, klinik oraz zakładów przemysłowych, m.in.: lampy spektralne, zwieraki mikrofalowe nadawanie–odbiór, noktowizor trójelektrodowy, lasery He-Ne, lasery YAG:Nd³⁺ i N₂CO₂He o pracy ciągłej i impulsowej oraz jonowe lasery Ar¹⁺ i Kr¹⁺, obrabiarki laserowe do drążenia i zgrzewania, moduły laserów NdYAG do korekcji rezyktorów, urządzenie do znakowania laserowego, koagulatory argonowe i argon-barwnik do chirurgii

Słowa kluczowe

- optoelektronika
- fotonika
- lasery
- technologie laserowe
- światłowodowy

W

Widna oka, urządzenia do zwalczania stanów nowotworowych w ginekologii z laserami molekularnymi oraz urządzenie do zwalczania nowotworów metodą fotodynamiczną z laserami argon i krypton.

Działalność dydaktyczną rozpoczął jako asystent w Katedrze Radiotechniki Politechniki Warszawskiej w latach 1951–1953. W 1965 roku zorganizował i prowadził pierwszą w kraju specjalizację Optoelektronika-Lasery. Opracował i prowadził wiele wykładów z dziedziny fizyki i techniki laserów oraz optoelektroniki. W obszarze działalności związanej z upowszechnianiem wiedzy prowadził wykłady w ramach Wszechnicy Polskiej Akademii Nauk, w różnych towarzystwach i placówkach naukowych, uczelniach oraz zakładach produkcyjnych. Kierował licznymi pracami dyplomowymi oraz wypromował 12 doktorów. Trzech jego wychowanków zostało profesorami. Jest autorem licznych recenzji prac doktorskich i habilitacyjnych oraz wystąpień o tytuł naukowy profesora.

W 1970 roku współorganizował Instytut Technologii Elektronowej Politechniki Warszawskiej (obecna nazwa Instytut Mikroelektroniki i Optoelektroniki). Był zastępcą dyrektora ds. naukowych Instytutu (1970–1978), a następnie dyrektorem Instytutu (1978–1981) i równocześnie kierownikiem Zakładu Optoelektroniki (1970–1999). W latach 1970–1999 był członkiem Komisji Rektorskiej ds. Badań. Zorganizował i prowadził kierunek Studiów Doktoranckich Elektroniki i Telekomunikacji (1979–1981), a w latach 1981–1991 kierował studiami doktoranckimi Uczelni. W latach 1986–1991 Wiesław Z. Woliński kierował Centralnym Programem Badawczo-Rozwojowym CPBR-8.14 *Podstawy rozwoju techniki laserowej*, a w latach 1995–2001 był inicjatorem i kierował Programem Priorytetowym Badań Własnych Politechniki Warszawskiej „Inżynieria Fotoniczna”. Był członkiem lub przewodniczącym licznych rad programowych i naukowych instytutów i ośrodków badawczych. Obecnie jest przewodniczącym Rady Programowej Centrum Laserowych Technologii Metali (Kielce) oraz członkiem Rady Naukowej Instytutu Maszyn Przepływowych Polskiej Akademii Nauk (Gdańsk).

Od 1978 roku jest członkiem Stowarzyszenia Elektryków Polskich. W latach 1982–2003 pełnił funkcję przewodniczącego Rady Programowej czasopisma SEP „Elektronika”. W latach 1987–1990 był członkiem Prezydium, a od 1990 roku pełni funkcję przewodniczącego Polskiego Komitetu Optoelektroniki SEP. Jest

członkiem Editorial Advisory Board kwartalnika „Opto-Electronics Review”, które powstało z inicjatywy tego Komitetu.

Wiesław Z. Woliński jest członkiem Komitetu Elektroniki i Telekomunikacji Polskiej Akademii Nauk od 1978 roku. W latach 1999–2007 był jego przewodniczącym. Od 1991 roku był przewodniczącym Sekcji Optoelektroniki, a od 1999 roku jej Przewodniczącym Honorowym. W latach 1986–2008 był redaktorem naczelnym „Kwartalnika Elektroniki i Telekomunikacji Polskiej Akademii Nauk”. Obecnie jest członkiem International Programme Committee tego czasopisma. Jest *co-editorem* (w obszarze Optoelectronics and Photonics) „Bulletin of the Polish Academy of Sciences”, „Technical Sciences” (od 2004 roku) oraz członkiem Komitetu Metrologii i Aparatury Naukowej Polskiej Akademii Nauk (od 2007 roku).

Od 1985 roku był członkiem korespondentem, a od 1986 roku jest członkiem zwyczajnym Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. W 1987 roku został członkiem Polskiej Sekcji SPIE, przekształconej w 2008 roku w Polskie Stowarzyszenie Fotoniczne.

Był członkiem lub przewodniczącym komitetów naukowych oraz przewodniczącym honorowym wielu sympozjów i konferencji, m.in.: „Elektronika Kwantowa i Optyka Nieliniowa”, „Wiązka Elektronowa, Jonowa i Fotonowa”, „Technologia Elektronowa”, „The International Conference on Optoelectronics Science and Application”, „Symposium Techniki Laserowej”, „Światłowody i ich zastosowania”, „Czujniki Elektroniczne i Optoelektroniczne”, „Integrated Optics” i „Elektronika”. Pełnił również funkcję Rektora 7 Szkół Optoelektroniki Polskiej Akademii Nauk.

Wiesław Z. Woliński jest laureatem zespołowej Nagrody Państwowej II stopnia za udział w rozwoju laserów molekularnych (1968), laureatem zespołowej Nagrody Premiera (2000) za opracowanie i wdrożenie lasera argonowego, wielu Nagród Ministrów Przemysłu Ciężkiego i Resortu Szkolnictwa Wyższego oraz Przewodniczącego Komitetu ds. Nauki i Postępu Technicznego, a także kilkunastu Nagród Rektora Politechniki Warszawskiej.

Za działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną został odznaczony Krzyżem Kawalerskim (1979) i Oficerskim (1989) Orderu Odrodzenia Polski, wyróżniony srebrną (1976) i złotą (1986) Odznaką „Za Zasługi dla Przemysłu Maszynowego”, złotą Odznaką „Zasłużony dla Politechniki Warszawskiej” (1978), srebrną (1988) i złotą (1997) Odznaką Honorową Stowarzyszenia Elektryków Polskich, wy-

różniony Godnością Członka Honorowego SEP (2006), medalem 90-lecia SEP (2009), Medalem Pamiątkowym im. Prof. M. Pożaryskiego (1986) oraz Medalem Pamiątkowym im. Prof. J. Groszkowskiego (1993), Medalem Edukacji Narodowej (1993), Złotym Medalem „Za Zasługi dla Wojskowej Akademii Technicznej” (2001) oraz Statuetką (2000) i „Złotym Cyborgiem” (2003) „za wybitny wkład w rozwój polskiej optoelektroniki i optotelekomunikacji”.

Poza zainteresowaniami zawodowymi Wiesław Z. Woliński rzeźbi w drewnie, poluje oraz hoduje w ogrodzie krzewy i drzewa ozdobne.

W

